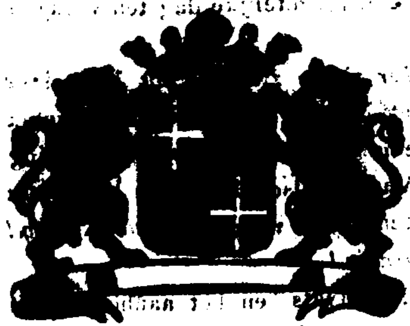
A. 1853. WOENSDAG den 7. September. N°. 107.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE [illegible] STADS-COURANT
ALGEMEEN ADVERTENTIEBLAD.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

ITALIE.

TURIJN 1 September.

Het proces tegen den graaf *Persano*, kapitein van het fregat Governolo, die, op helderen dag, zijn schip op eene der rotsen van de Sardiniesche kust liet loopen, terwijl Koning *Victor Emanuel* zich aan boord bevond, is den 29 Aug. voor den krijgsraad begonnen. Kapitein *Ricci* van de Sardiniesche marine heeft de verdediging van den beschuldigde op zich genomen.

— Volgens de *Corriere Mercantile* van Genua, heeft de krijgsraad den kapitein van het schip Governolo, graaf *Persano*, tot 6 maanden ontslag van zijn post veroordeeld. Zijne verdediging was daarop gegrond, dat die rots niet op de zeekaarten was aangegeven.

[illegible] 2 September.

De Oostenrijksche gezant graaf *d'Appony* zal deze hoofdstad verlaten. Men wil zijn vertrek toeschrijven aan de botsingen tusschen beide Staten, die vermeerderd zijn door de glansrijke ontvangst van de officieren der N. Amerikaansche schepen St. Lewis en Cumberland in La Spezia.

— Onze geestelijkheid is ijverig bezig met het vormen van vereenigingen, om op de verkiezingen van het volgende jaar te werken. De [illegible] lijken zijn daarbij in verstandhouding met de hoofden der partij buiten 's lands, bepaaldelijk ook met den verbannen aartsbisschop van Turijn, den heer *Fransoni*. Men mag echter vertrouwen, dat de burgerij zich niet zal laten medeslepen door de schoone woorden der priesters.

— In Genua heeft de door vergiftiging veroorzaakte dood van den priester *Bottaro* groot opzien gebaard. *Bottaro* was schrijver van eenige geschriften, welke door de H. Congregatie van Rome verdoemd zijn geworden. Een geregtelijk onderzoek is naar den oorzaak van zijn dood bevolen.

DUITSCHLAND.

WEENEN 2 September.

Sedert gisteren is de belegerings toestand opgeheven. De op de Bastei tegen de voorsteden gerigte kanonnen zijn weggenomen; de patrouilles, welke ook bij dag de straten doorkruisten, zijn zeldzamer; het [illegible] ontvangt deszelfs gewone loon. Vele inwoners wilden de bevrijding van den belegerings toestand [illegible] vieren; doch daar die demonstratie [illegible] kan beschouwd worden, heeft het stadsbestuur het verboden.

— Princes *Amalia Maria Charlotta van Wasa* is gisteren nacht, op het slot Baking, overleden. Zij was den 22 Feb. 1805 geboren, zuster van den Oostenrijkschen luit. veldmaarschalk prins *Gustaaf van Wasa*, jongste dochter van wijlen koning *Gustaaf IV* van Zweden, die den 29 Maart 1809 afstand van den Zweedschen troon deed.

WEENEN 3 September.

De Keizer van Rusland wordt met de grootvorsten in het kamp van Olmuts verwacht, alwaar 80,000 man troepen bijeen trekken.

— 5 pCt. $94^{1}/_{8}$; Z. L. $107^{3}/_{4}$; bank. 1394.

TRIEST 2 September.

Uit Griekenland heeft men nadere berigten nopens de aardbeving van 18 Aug. De stad Thebe is daarbij geheel vernield. Men had het verlies van 11 menschenlevens te betreuren, terwijl 18 personen, zwaar gewond, van onder het puin waren gered. De stad Thebe bestond gedeeltelijk uit nieuwe steenen-, gedeeltelijk uit oude houten huizen. De eersten zijn geheel ingestort en hebben eenige bewoners, die niet konden vlugten, onder het puin begraven, de andere huizen zijn onbewoonbaar gemaakt. De bevolking legerde in de opene lucht, het waterrijke Thebe is geheel met stof en zand overdekt. Niet alleen Thebe, maar ook de dorpen in den omtrek van Plataea hebben zooveel geleden, dat 17 onbewoonbaar zijn gemaakt. Ook de stad Chalcis heeft eenige huizen verloren. Sedert den 18. duren de aardschokken te Athene en Thebe voort.

De Koning van Griekenland heeft, op het ontvangen van deze tijding, 5000 drachmen gezonden, om onder de ongelukkigen te verdeelen, en vele tenten, om op te slaan, tot dat er houten barakken kunnen gebouwd worden.

BERLIJN 3 September.

Onze regering heeft het plan om eene naauwere handelsverbindtenis met N. Amerika aan te gaan. De geheimraad *Delbrück* is [illegible] New-York vertrokken.

— Het [illegible] van de *Kölnische* [illegible] is heden in beslag genomen.

— De oogst is in onderscheidene streken van Pruissen bevredigende uitgevallen. De hoedanigheid der granen is zelfs beter dan in vorige jaren.

KEULEN 4 September.

Uit Lucern schrijft men van den 31. Aug., dat dien dag aldaar werd verwacht H. M. de Koningin der Nederlanden.

— Door een nieuw incident is de toestand tusschen Zwitserland en Oostenrijk weder meer ingewikkeld. Zes Oostenrijksche grensjagers zijn met een keizerlijken commissaris van finantien van Bludens op Zwitsersch grondgebied gaan jagen in de valei van St. Antonie, omdat het Tyroolsch gebied geen wild genoeg opleverde. Door 2 Zwitsersche gendarmes ontdekt en vervolgd, zijn, met behulp van eenige boeren, drie der jagers met den commissaris gevat; de finantiecommissaris is spoedig weder in vrijheid gesteld.

Van den anderen kant worden de Oostenrijksche grenswachters voortdurend lastiger; zij vorderen door de Oostenrijksche legatie afgegeven passen, om Zwitsers de grenzen te laten overschrijden.

— De Koning van Beijeren heeft de jaarwedden der schoolmeesters verhoogd; op een dankadres daarvoor bekomen, heeft Z. M. geantwoord: „Ik dank u, M. H., en ik verheug er mij in, dat gij, door 't geen ik gedaan heb, erkent, dat ik een vriend ben der onderwijzers, die ik vereer en hoog acht in hunnen stand. Niet alleen acht ik dien hoog, maar ik heb hem lief. Ik erken het, uwe roeping is zwaar en moeijelijk, en om haar te vervullen heeft men soms engelen geduld noodig. Houdt u onledig met de opvoeding des volks, want zij berust grootendeels in uwe handen; verspreidt overal nuttige kennis, want dat vormt een zedelijk en getrouw volk. Zeg uwen broeders, dat ik hen lief heb, en dat de Koning u zijn woord geeft, dat hij voor u allen zal doen wat hij kan."

ENGELAND.

LONDEN 4 September.

De *Globe* verklaart aldus de tijding, dat eene Russiesche flotille in de Chinesche zee aanwezig is, naar men zeide, om met het N. Amerik. eskader Japan tot eene opening der havens te bewegen.

Rusland heeft in der tijd aan China het geheele gebied boven Peking afgestaan, omdat de Tartaren te lastig waren. Dat gebied wordt echter doorstroomd door de Segalien; een klein eiland beheerscht met de vooruitstekende rotsen van Kamschatka deze rivier, evenzeer als de zeearm tot aan de eilanden Nipon en Japan. — Nadat Siberie in den laatsten tijd eene meer gewigtige provincie is geworden, wenscht Rusland in 't bezit terug te keeren van het eenmaal afgestane gebied, omdat aan den mond van de Segalien de eenige geschikte haven is, die Siberie over zee in betrekking kan stellen met het buitenland. In den tegenwoordigen tijd zal de Keizer van China, naar men meent, wel zeer gereedelijk den afstand van dat gebied doen, of kan Rusland het gemakkelijk hermeesteren.

— De nieuwe belasting op de honden bedraagt [illegible] hond, maar niemand mag [illegible] meer dan [illegible] jaar aan honden belast worden, en niet meer dan [illegible] honden. De honden voor schaapherders zijn vrijgesteld.

FRANKRIJK.

PARIJS 2 September.

De Oostersche kwestie behoort voortaan tot de geschiedenis, zegt heden een onzer dagbladen; een ander kan zich zelfs niet meer begrijpen, dat dit vraagstuk zooveel beweging heeft gemaakt, ofschoon het blad indertijd zelf de crisis [illegible] beschouwde.

Volgens tijdingen uit Konstantinopel van den [illegible] Aug., hield men er de gevraagde wijzigingen [illegible] vrij gewigtig. De Sultan had zich verklaard [illegible] de algeheele aanneming der voorstellen; de [illegible] heid in den raad [illegible] tegen de [illegible].

— De koornkwestie wordt ook elken dag meer bevredigend; de daling der prijzen [illegible], en het gevoelen, dat ons belastingstelsel [illegible] niet deugt, evenzeer. De algemeene raad van *Hérault* heeft met eenparigheid van stemmen den wensch te kennen gegeven, dat in het tolltarief eene wijziging mogt komen en het stelsel van beweegbare schaal voor de belasting op het koren mogt worden opgeheven.

— In de zamenstelling van de groote opera ondervindt men hier groote moeijelijkheden. De beroemde tenor *Tamberlick* heeft 145,000 fr. geweigerd, omdat hij eene gelijke som te Petersburg en Londen 's jaars maakt; de uitstekende bas *Formes* wil geen [illegible] singen, evenmin als mej. *Cruvelli*. — De [illegible] zijn even lastig: mej. *Alboni* verlangt [illegible] fr. per avond, *Mario* en mej. *Grisi* 150,000 fr. per [illegible], mits ze vrij komen van [illegible] verpligtingen met Amerikanen aangegaan, en mevr. *Lagrange* is door Rusland ons ontnomen.

— 3 pCt. 73,20 à [illegible]; $4^{1}/_{2}$ pCt. 105 à [illegible]; Bank. 2900, [illegible] pCt. Belg. 99; Rom. [illegible]; [illegible] pCt. Piem. 97,25; 3 pCt. Sp. $47^{1}/_{4}$; binnenl. [illegible]; [illegible] pCt. uitgest. $22^{3}/_{4}$; 5 pCt. Oost. 97; [illegible] Hamb. $96^{1}/_{2}$.

PARIJS 4 September.

Nu de Oostersche kwestie voorbij is, komt er eene andere, die wel geene vrees voor oorlog doet ontstaan, maar daarom niet te minder belangrijk is. Het zijn namelijk de verwikkelingen tusschen Oostenrijk en N.-Amerika omtrent Costa. De *Constitutionnel* keurt er heden een artikel over, dat eenig officieel karakter schijnt te hebben. Even als de *Times*, erkent het, dat aan beide zijden schuld is. De Oostenrijksche consul te Smyrna had niet het minste regt, om den heer *Martin Costa* in hechtenis te doen nemen, gelijk bij het heeft gedaan; maar dit onregt gaf den N.-Amerikaanschen kapitein nog geen regt in eene onzijdige haven met vijandelijkheden te dreigen en zulke stoute taal te spreken. Wat eindelijk het beginsel aangaat, later door het N.-Amerikaansch bestuur gehuldigd, dat het bescherming is verschuldigd aan iedereen, die verklaard heeft N.-Amerikaansch burger te willen zijn, de *Constitutionnel* keurt het hoogelijk af; geheel Europa zal het hierin tegenover jong Amerika eens zijn.

— De graanprijzen blijven voortdurend dalende; overal bijna is het koren van eene uitnemende kwaliteit, waardoor het verlies in de kwantiteit bijna geheel wordt vergoed.

— Onze minister van koophandel en openbare werken, de heer *Magne*, is naar Marseille, om de havenwerken in oogenschouw te nemen en tevens de graankwestie nader te bestuderen. Marseille is de haven, waar de meeste invoer van graan plaats heeft.

B E L G I E.

ANTWERPEN 4 September.

De feesten, die der koninklijke familie bereid zijn op hare reize door België, worden telkens luisterrijker. Van Brugge naar Gend, van Gend naar Antwerpen, 't is steeds meer en meer.

Na de plegtige ontvangst, waarbij men 2 Hollandsche officieren opmerkte, een Indiesch kolonel en een van de dragonders, werd de koninklijke familie een banquet aangeboden in de *Rubbens-zaal* van het museum, waaraan alle kunstenaars deel namen. Vervolgens is het feest in de Harmonie bezocht en heeft de kon. familie de illuminatie bezigtigd.

— De Beurs te Antwerpen is zoo goed als voltooid. Het gebouw verdient om zijn geheelen bouw, maar vooral om zijn uitnemenden koepel, bijzondere opmerking. Die koepel, geheel van glas, heeft een middellijn van 52 ellen en is dus veel grooter dan de koepels van de hoofdkerken St. Pieter te Rome en Ste Marie te Florence.

N E D E R L A N D.

's GRAVENHAGE 5 September.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van *Maandag*, 5 *September* zijn weder 117 adressen, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet tot regeling van het toezigt op de kerkgenootschappen, ingekomen en aan de Comm. voor de verzoekschriften verzonden. — Daaronder bevindt zich één van Mgr. *Zwijzen* e. v.

De ontwerpen van wet 1o. tot regeling van het fonds van consignatien en 2o. tot opheffing der in den Molukschen Archipel bestaande beperkende bepalingen met opzigt tot den handel en de scheepvaart aldaar zijn achtervolgens met algemeene stemmen *aangenomen*. Het eerste zonder en het tweede na eene korte beraadslaging.

De Comm. van rapp. brengt haar algemeen verslag uit over het ontwerp van wet tot regeling van het toezigt van den Staat over de Kerkgenootschappen.

Dit verslag deelen wij heden verkort, met de memorie van toelichting van de Regering er op in een bijvoegsel aan onze lezers mede.

De beraadslagingen over de wet op het toezigt zullen Woensdag morgen een aanvang nemen.

UTRECHT 6 September.

Zoo als het te verwachten was, beleefde het Kamp bij Zeijst zondag een heerlijken dag. Het weder was uitstekend schoon; wel woei er eene ferme koelte, maar die droogde de heide, welke anders ligtelijk te vochtig had kunnen wezen.

Reeds in den vroegen morgen was van heinde en verre eene ontelbare menigte bijeengekomen; de rij- en koetspaarden konden noch in de talrijke stallen aan het kamp, noch in de stallen langs den straatweg plaats vinden. In geene jaren tijds was de geheele weg van Utrecht tot Amersfoort zoo vol geweest met rijtuigen en voetgangers.

Des morgens woonde Z. M., vergezeld van den Prins *van Oranje*, de godsdienstoefening in het Kamp bij, waar Ds. *Bos* van Soest de dienst vervulde. Na het zingen van psalm 68 vers 10, sprak de leeraar, naar aanleiding van Math. 22 vers 21 laatste gedeelte, eene krachtige rede uit. Tot slotzang werd gezang 96 aangeheven. Na afloop der dienst, betuigde Z. M. zijne hooge ingenomenheid met spreker's woorden.

Omstreeks 12 ure trokken de troepen uit het Kamp, met de artillerie van Amersfoort, en de kavallerie, in de omstreken gelegerd, tot de groote parade op. Z. M. de Koning kommandeerde zelf de troepen. De Kroonprins, in uniform van 1en luit. der grenadiers, was in een rijtuig gezeten, door 2 zwarte paarden getrokken, die à la *Daumont* door een jockeij in 't wit werden gereden. De Koning bereed een keurigen schimmel.

Na het doen van eenige manoeuvres werden de troepen in orde van bataille geplaatst; Z. M. de Koning reed, gevolgd door een talrijken staf, langs de linie, den Kroonprins daarbij aan de troepen voorstellende. Met luid gejuich werden de Vorstelijke personen door de troepen en de volksmenigte begroet. Onder het gevolg des Konings merkte men op den Franschen generaal *Rolin*, met zijn adjudant, den Pruisischen kolonel, den gep. generaal in Engelsche dienst baron *van Tuyll van Serooskerken* en een talrijken stoet officieren en burgers.

De troepen maakten met uitnemende vaardigheid de handgrepen.

Daarna defileerden ze voor den Koning en den Prins *van Oranje*, waarop ze naar hunne tenten of legerings plaats terugkeerden.

De Koning riep vervolgens de hoofd- en andere officieren rondom zich, om hen nog meer in 't bijzonder den Prins *van Oranje* als officier van het Nederlandsche leger voor te stellen. Z. M. zeide hoofdzakelijk: dat de dag van zondag den 4. Sept. voor hem een hoogst belangrijke, hoogst gelukkige dag was; hij behoefde het niet te zeggen, dat het steeds een gelukkige dag voor een Nederlandsch Koning is, te midden van zijn leger zich te bevinden; maar heden was het Hem een verhoogd genot, nu hij op den verjaardag van zijn beminden zoon den Prins *van Oranje* dezen mogt voorstellen aan dat Nederlandsche leger, 't welk hem zoozeer ter harte ging, en dat zich in verschillende omstandigheden onder de geliefde driekleurige Vaderlandsche banier op het slagveld zoo onverwelkbre lauweren had verworven, onder die banier, die dikwerf met bloed geverfd is geworden! — De Koning stelde er hoog belang in, zijn zoon in persoon aan het leger voor te stellen, omdat hij ten sterkste gehecht was aan dat leger, waarin ook hij zijne opleiding had genoten, en waarin hij toen de hooge waarde van de Nederlandsche officieren had leeren kennen; Z. M. wenschte zijn zoon spoedig in dat leger in te lijven, spoedig in den broederband met die Nederl. officieren te vereenigen, omdat slechts een ademtogt den Prins van den troon zijner vaderen verwijderd houdt, en die ademtogt in handen is van den Almagtige! De Koning was er trotsch op, eenmaal in de gelederen van het leger te hebben gediend; hij had er de deugden en goede hoedanigheden der Nederlandsche officieren leeren hoogschatten; de zoon, die hem zoo innig lief is, die de hoop uitmaakt van het Nederlandsche volk, vertrouwde hij dan ook gaarne aan de zorgen der officieren; hij hoopte, dat hij zou trachten zich die deugden en goede hoedanigheden eigen te maken, die den Nederlandschen officier kenmerken; hij wenschte, dat zijn zoon, in navolging van zijn onsterfelijken grootvader, die zijn roem op zoo menig bloedig strijdveld behaalde, waardiglijk plaats zou nemen in den kring van officieren, die zulk een hechten broederband vormen, en dat alle Nederlandsche officieren in den Vorstenzoon een broeder zouden zien, gelijk hij zelf in elk officier een broeder zag. Indien de officieren op dien band prijs stelden, prijs er op stelden den jeugdigen Prins van Oranje onder hen te zien opgenomen, dan zouden allen van harte met den Koning uitroepen: *Leve de Prins van Oranje!* (*)

We zullen naauwelijks behoeven te zeggen, dat de rondom Z. M. geschaarde officieren en burgers dien kreet met geestdrift herhaalden, die, door duizenden opgevangen, luiden weerklank vond, en de lucht deed daveren van het volksgejuich.

De Koning betuigde hierop in eenige korte woorden zijne hooge erkentelijkheid voor de hartelijke genegenheid zijn geliefden oudsten zoon betoond; de 4 Sept., te midden van zoovele duizenden doorgebragt, zou Z. M. een onvergetelijke dag ten vreugde blijven.

De generaal *Duycker* rigtte zich nog tot den prins, wenschte zich en het Nederlandsche leger er geluk mede, dat weder een zoon *van Oranje* deel ging uitmaken van het Vaderlandsch leger en hefte met kracht de juichkreeten aan van: *Leve de Koning! Leve de Prins van Oranje!*

Onder voortdurende vivats en het aanheffen van het *Wien Neerlandsch bloed* door de aanwezige volksmenigte keerden de Koning met den Prins naar de koninklijke tenten terug.

Aan tafel vereenigde Z. M. de hoofd-officieren en een aantal andere officieren. Dagelijks noodigt Z. M. een getal der officieren aan den koninklijken disch. De muzijk der grenadiers voerde verschillende muzijkstukken uit, zoolang de tafel duurde.

Z. M. moet onderscheidene benoemingen hebben gedaan, ter gelegenheid van de intrede van den Prins in het leger. Naar werd verhaald, zou o. a. baron *v. Geen*, kolonel der grenadiers, tot buitengewoon adjudant van Z. M., de majoor *v. Motz*, chef van den algemeenen staf, tot ridder van de eikenkroon zijn benoemd. — Aan de soldaten is eene buitengewone uitdeeling gedaan.

Gister Maandag zijn de manœuvres in 't vuur begonnen. Die manœuvres hebben vroegtijdig plaats, en zullen de geheele week, naar men verneemt, vroegtijdig uitgevoerd worden.

Morgen ochtend worden met een extra trein hier de leden van het Metalen Kruis van Amsterdam verwacht, om het kamp te bezoeken.

Wij meenen hier een antwoord te moeten geven op een paar brieven, die bij ons zijn ingekomen, waarin gevraagd werd, dat we ten gemakke der kampbezoekers zouden trachten mede te deelen, wanneer bepaalde manoeuvres werden uitgevoerd. We hebben dat te vergeefs getracht. Men moet echter ook begrijpen, dat het Kamp niet is daargesteld ten genoege van de kampbezoekers, maar ter oefening van ons leger, en dat bij die oefening een vooraf gemaakt programma der manoeuvres misschien ondoelmatig ware.

— Bij konink. besluit van den 30 Aug. zijn de nieuwe muntbilletten, van *f* 10, *f* 50 en *f* 100, van 26 April 1852 aangenomen, van heden af ingevoerd voor een bedrag van tien millioen gulden, de indeeling, naar mate der behoefte, door den minister van finantiën te bepalen.

— De *Tijd* beveelt heden zijne lezers eene nieuwe verzameling oude Nederduitsche volksliederen aan, en wel op deze regt karakteristieke wijze:

„Het is aan ons, (R.) Katholieken, om de pogingen te ondersteunen, die worden aangewend tot bevordering der waardeering van het vroege verleden, van de heerlijk bloeijende beschaving der (R.) Katholieke eeuwen Onze dolende broeders hebben de gewoonte aangenomen zich in Nederland den weg tot verrijking van hart en geest geheel af te snijden, door met de Godsdienst der middeleeuwen, tevens acht van de schoonste eeuwen der Nederlandsche Geschiedenis achter de bank te werpen. Dezelfde oorzaak, die Bisschopsvrees bij hen, als eene epidemie, in de laatste maanden verspreid heeft, maakt, op de treurigste wijze, voor hen onzigtbaar en ongenietbaar al wat onder het Bisschoppelijk bestuur, van *Willebrordus* af tot aan *Frederik Schenk van Tautenberg*, gebeurd is en tot stand gebragt. Zij huiveren bij het binnentreden van hunne eigene, voormaals (R.) Katholieke kerken; zij vlugten al wat hun de kunst, de litteratuur, of iets van het maatschappelijk leven der voortijden herinneren kan. Medelijden met hen! maar de beoefening van ons verleden er niet om verzuimd!"

Moet men geen medelijden hebben met den man, die zijne hersenen geweld aandoet, om zulke der geschiedenis lasterende zinnen bij elkaar te brengen. — „Die bloeijende beschaving der R. Kath. eeuwen"; dat huiveren van Protestanten „bij het binnentreden van hunne eigene, vroeger R. Kath. kerken, enz. enz.", dat alles riekt zoo wat naar de taal van de mannen, die den Vader des Vaderlands, tot landverrader degradeerden.

— Men verneemt, dat binnen kort, in het lokaal der teeken-akademie te 's Hage, voor het publiek ter bezigting gesteld zal worden de onlangs door onzen stadgenoot, den heer *C. Kruseman*, voltooide kapitale schilderij, voorstellende: *Jezus bij Martha en Maria.*

(*) We geven de bovenstaande regels slechts als eene korte schets, van 't geen door den Koning op hartroerende wijze, met evenveel gevoel als kracht, werd uitgesproken.

— Men schrijft uit Luxemburg, van den 31 Aug., dat HH. KK. HH. Prins en Prinses *Hendrik* den Zondag te voren met hunne tegenwoordigheid vereerd hebben het bal, hun door de stad aangeboden. HH. KK. HH. hebben het bal met eene polonaise geopend, en zijn tot middernacht gebleven. Woensdag hebben zij de werkplaatsen van Eich bezocht, en bij den eigenaar, den heer *Aug. Metz*, een dejeuner gebruikt.

— Ten gevolge van de rijzing der graanprijzen, is het maximum van den prijs van het brood te 's Hage bepaald als volgt: het gebuild tarwebrood 31 cents, het gedeeltelijk gebuild, en ongebuild dito 26 cents, het roggebrood 14½ cents het Nederlandsche pond.

— Uit Leeuwarden schrijft men van den 28. Aug. dat er weder 17 runderen zijn afgemaakt, die door longziekte waren aangetast; in het geheel reeds 8425 runderen.

Behalve dat er zoovele aan de longziekte sterven, verliezen de landlieden ook enkele koeijen aan het miltvuur. Aan die ziekte is volstrekt geen herstellen, en ze tast het gansche ligchaam der dieren zoodanig aan, dat het vleesch zelfs hoogst schadelijk is ten gebruike voor den mensch. Men heeft opgemerkt, dat het miltvuur nooit op de stallen wordt aangetroffen, maar wel in de weide, en dus de oorzaak gezocht in de planten daarin aanwezig. Tot resultaat dier onderzoekingen heeft men bevonden, dat de waterscheerling (*cicuta virosa*) waarschijnlijk de oorzaak van dit venijn is. Te Terappel, in Friesland, van waar dit berigt komt, heeft men vele sloten gevonden, die groenachtig drabbig waren, naar men meent, doordien de beesten bij het drinken de waterscheerling vertrappen, waardoor zich het gif dier plant met het water hoe langer hoe meer vermengt. Na dit ingesteld onderzoek heeft men ten minste alle sloten op die plaats doen reinigen, en in geen 4 jaren heeft men aldaar meer voorbeelden van die ziekte aangetroffen. In 1850, toen de veearts te Terappel weder bij eene koe werd geroepen, die het miltvuur had, bevond hij, dat de waterscheerling weder in groote menigte in de sloot aanwezig was, zoodat dit hem de overtuiging gaf, dat de ziekte werkelijk alleen aan het gif dier plant is toe te schrijven.

— Voor de vereenigde Rijndorpen is tot stand gekomen eene afdeeling van het Patronaat verbonden aan de stichting te Montfoort.

Het bestuur bestaat uit de heeren Dr. *J. N. de Graaff*, te Oudsboorn, President, Dr. *J. N. Scheltema*, te Zwammerdam, Secretaris, *J. Herrewijn*, te Aarlanderveen, Thesaurier, Dr. *B. W. van Rossum* te Alphen en *Jb van Dam*, te Aarlanderveen, Leden.

— Ontvangen voor de Protestantsche school te Maasbommel en Alphen: van P. B. ƒ 5,00, van D. ƒ 2,50, van Z. Z. ƒ 35,00, van X. uit R. ƒ 10,00, van N. Z. ƒ 2,50, van X. Y. Z. ƒ 100,00; te zamen ƒ 155,00.

Terwijl hiervan dankbare melding wordt gemaakt, neemt de ondergeteekende de vrijheid, de verdere ondersteuning dezer belangrijke zaak bescheiden aan te bevelen. J. G. J. v. ITTERSUM.

Utrecht, 6 September 1853.

DEN HELDER 4 September.

Te Texel binnen gekomen Prins Hendrik, kapt. *Smit*, van Banjoewangie, de Goede Verwachting, kapt. *Zeylstra*, van Batavia, en Sara, kapt. *Wildschut*, van Suriname.

Uitgezeild Louisa Christina, kapt. *Peters*, en Susanna, kapt. *Jaski*, beide naar Suriname.

Den 2 Sept. is aan het Nieuwe Diep binnen gestoomd de Zweedsche oorlogstoomboot Thor, komm. *Cederstrom*, van Stokholm.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel, bevattende: Stedelijke publicatie over de Honden; — verkort Verslag van de commissie van rapporteurs van de 1e Kamer op de wet, regelende het toezigt op de kerkgenootschappen, met memorie van beantwoording der Regering.

Prijs der BOTER te Sneek den 30 Augustus 1853 ƒ 40,00
KAAS ƒ 26,00 à ƒ 34,75.

reizigers alsdan met deze zoowel als met die voor *enkele reis*, naar verkiezing, van Stoombooten der beide Maatschappijen gebruik maken.

Terwijl tevens de op deze diensten correspondeerende Diligence vertrekt naar Vreeswijk, bij A. DE GROOT, in *de Liggende Os*, op het Vreeburg te Utrecht, als:

Voor de Booten naar Arnhem en Manheim,

alle dagen des morgens ten 7 ure, en

Voor de Booten naar Rotterdam,

alle dagen, des morgens ten 9 1/2 ure, en mitsdien na aankomst der 1e Spoortreinen van Amsterdam en Arnhem; gelijk voorts bij iedere aankomst dezer Stoombooten te Vreeswijk, mede een Diligence gereed staat naar Utrecht.

Nadere inlichtingen te bekomen bij evengenoemden A. DE GROOT, te Utrecht, als ook bij P. VAN DIJK, Agent der bovengenoemde Maatschappijen te Vreeswijk.

NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

DAGELIJKSCHE SNELDIENST langs Arnhem, zonder *overnachting te Emmerich*.

(31) ⁂ De ondergeteekende, Agent van bovengenoemde Maatschappij te Vreeswijk, verwittigt het Reizend Publiek, dat deze nieuwe Sneldienst is geregeld als volgt:

van *Rotterdam naar Arnhem tot Manheim*,
Dagelijks, 's morgens ten 5 ure.
van *Vreeswijk naar Arnhem tot Manheim*,
Dagelijks, 's morgens omstreeks 8 ure.
van *Arnhem naar Rotterdam*,
Dagelijks, 's morgens omstreeks 8 ure.
van *Vreeswijk naar Rotterdam*,
Dagelijks, 's middags omstreeks 11 ure.

De op deze dienst correspondeerende diligence vertrekt bij F. BAKKER, in het Haagsche Koffijhuis, op het Vreeburg te Utrecht, en bij iedere aankomst der stoomboot te Vreeswijk staat dezelve gereed naar Utrecht, tegen 75 Cts. de persoon.

DOOR DE AANBRENGING VAN EEN NIEUWE LANDINGSBRUG IS DE LADING EN LOSSING VAN PAARDEN EN [illegible] ZEER GEMAKKELIJK.

Wordende voorts nadere informatien gegeven bij evengenoemden F. BAKKER, en bij den ondergeteekende, Agent te Vreeswijk.

Vreeswijk, De Agent voornoemd,
den 3 Sept. 1853. H. J. SPARENBURG.

ATTENTIE!

(31) ⁂ Wordt gevraagd met 1 November tot Mei, voor een Heer of Dame, twee Gemeubeleerde KAMERS, bij voorkeur Beneden, zonder Bedde- en Tafelgoed.

Met 1 Mei 1854 of vroeger, binnen of in de omstreken der Stad, een net HUIS, van minstens vijf Kamers, groote Tuin en Stalling voor een Paard. Adres met gesloten Franco Brieven aan het Bureau dezer Courant Lett. A. Z.

---

(30) ⁂ Niettegenstaande de prijzen der **Thee**, sedert eenigen tijd, merkelijk rijzende zijn, heeft de ondergeteekende daarin tot nog toe geen verandering gemaakt, doch daar de vooruitzigten eene meerdere rijzing waarschijnlijk maken, acht deszelve het niet ondienstig te zijn, zijne begunstigers daarvan te verwittigen, ten einde zich te kunnen voorzien eer eene prijsverhooging, onvermijdelijk moet worden.

O. W. ROELOFS,
Kromme Nieuwe Gracht bij de Jeruzalemsteeg no. 385.

KONINKLIJKE WAPENS VOOR VLAGGEN.

(31) ⁂ *op katoen gedrukt en blikken*, verkrijgbaar ter Boek- en Steen-plaatdrukkerij van,
P. W. VAN DE WEIJER,
— Ganzenmarkt. —

VLAGGEN VERSIERSELS.

(30) ⁂ Op doek gedrukt in kleuren, het paar 60 Cents. id. op papier het paar 25 Cents; verkrijgbaar bij de Wed. WETTER en Zn. Gaardbrug.

(31) ⁂ DE PILLEN VAN HOLLOWAY worden algemeen gebruikt, bij gebrek aan spijsvertering, maagleverziekten. Kapitein *Smith*, te Poplar woonachtig, welke een groot gedeelte van zijnen leeftijd op zee en in de warme luchtstreken doorbragt, was sedert eenigen tijd lijdende aan leverziekte en maagkwaal in een zoo hoogen graad, dat hij aan zijn herstel begon te wanhopen. Hij had reeds onderscheidene zoo in- als buitenlandsche geneesheeren geraadpleegd, zonder de minste verbetering van zijnen toestand te ondervinden. Eindelijk begon hij de pillen van *Holloway* te gebruiken, en in weinig weken tijds was hij geheel hersteld.

Zijn op *franco* aanvragen à contant te bekomen bij de Wed. A. P. [illegible], te Utrecht, bij den Heer G. C. T. VAN DE ROMMER, te Amersfoort, en bij den Heer J. STRAATMAN, Hoofd-Depothouder te 's Hertogenbosch, alsmede te Londen, Strand 244 Holloway's-etablissement.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt, Doosjes Pillen à ƒ 0,90, ƒ 2,10, ƒ 3,30, ƒ 7,75, ƒ 15,50, ƒ 23,50. Potjes Zalf à ƒ 0,90, ƒ 2,10, ƒ 3,30, enz.

PHOTOGRAPHIE.

(31) ⁂ **H. G. de Roer** heeft de eer te berigten, dat hij door een geheel nieuw uitgevondene Methode, is in staat gesteld, PHOTOGRAPHIE PORTRETTEN op Papier te vervaardigen; (*hetzij gekleurd of ongekleurd*), waarvan de volmaakte Gelijkenis niets te wenschen overlaat. De poseering duurt slechts weinige secondes (*onverschillig bij welke weersgesteldheid*).

De werkzaamheden geschieden in een appart Vertrek aan het Stations Koffijhuis, waar dagelijks Modellen te bezigtigen zijn, en nadere informatiën te bekomen.

---

(31) ⁂ De Wed. M. MELDER te Utrecht, heeft uitgegeven:

ORANJE BOVEN!

HULDE AAN Z. M. WILLEM III.

Bij Z. M. Bezoek te Utrecht op den 14 *SEPTEMBER* 1853.

Prijs 5 Cents.

---

(31) ⁂ Door J. H. SIDDRÉ is uitgegeven:

WELKOMSTGROET

Bij 's Konings Intrede in de Hoofdstad

UTRECHT.

14 September 1853.

ƒ 0,05.

DE UTRECHTSCHE JONGENS

op den 14 September 1853.

ƒ 0,05.

---

(31) ⁂ In alle Boekwinkels voorhanden:

PROSPECTUS EN INTEEKENLIJST VAN EN OP HET WERK:

HET VADERLAND EN ORANJE

OUD EN NIEUW.

HULDE AAN Z. M. KONING

WILLEM III.

Bij inteekening ƒ 2.40. Buiten inteekening ƒ 4.

---

(31) ⁂ Door den Boekhandelaar N. DE ZWAAN, te Utrecht, is zoo even uitgegeven:

1° HANDLEIDING TOT EEN ZUINIG GASVERBRUIK.

Geschiedenis, behandeling en voordeelen van het Gas, verklaring van den Meter, der branders, enz. met 18 houtsneêfiguren. Prijs ƒ 1.—

Aan alle Gasverbruikers wordt dit werkje met gerustheid aanbevolen, tot bezuiniging in het Gasverbruik.

2° DE KLEINE KOSMOS.

Eene algemeen bevattelijke wereldbeschrijving, naar J. W. SCHMITZ, door *JOH. PHs. VAN GOETHEM.* Prijs ƒ 0.80.

Dit werkje wordt aan alle beoefenaars der natuurkunde, doch inzonderheid aan de koopers van VON HUMBOLT-KOSMOS, aanbevolen.

VOOR GYMNASIEN EN INSTITUTEN.

(31) ⁂ Bij H. FRIJLINK, te Amsterdam, ziet heden het licht:

1. **Chronologisch Overzigt van de Geschiedenis der Nederlanden,** van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd. Door E. VAN DER MAATEN. Prijs 50 Cents.

Dit *TABELLARISCH OVERZIGT* paart aan de *duidelijke voorstelling* van een dusgenaamden *TIJDSTROOM* meer *gemak* bij het gebruik, en is voorafgegaan door eene *Inleiding*, die eene beknopte schets geeft van de *Geschiedenis der Nederlanden.*

2. **Geschiedenis der Nederlanden, van den vroegsten tot op den tegenwoordigen tijd.** Door denzelfden. Twee zware en compres gedrukte Boekdeelen compleet. Met Kaarten. Prijs ƒ 10,80.

3. **Grammatisch-practische Leerwijze der Italiaansche taal.** Door H. A. MANITINS. Prijs ƒ 2,60.

4. **Handboek der Tijdrekenkunde.** Door H. SLUYTERS. Prijs ƒ 1,80.

5. **Tijdrekenkundig Schoolboek.** Door denzelfden. Prijs 30 Cents.

6. **Gronden der Engelsche Taal.** ƒ 1,25. ENGELSCHE KOOPMANS-BRIEVEN. ƒ 1,25. HANDLEIDING TOT HET LEZEN EN BEOEFENEN DER ENGELSCHE TAAL. ƒ 0,90. GRONDBEGINSELEN TOT DITO. ƒ 0,75. ENGELSCHE GESPREKKEN. ƒ 0,90. Alle van B. HAKBIJL.

GEVEILD den 3 SEPTEMBER 1853.

Een Huis binnen Utrecht ws. van de Ridderschapstraat, H. No. 729. *I. Achterbos.* ƒ 2375. Een Huis binnen Utrecht nz. van de Viesteeg, C, No. 181. *I. H. Ordas qq.* ƒ 3025. Een Huis te Utrecht buiten de Waardbarrière over de Steenenbrug, M No. 96. ƒ 3450. *Opgehouden.*

WAARNEMINGEN, gedaan op het Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Dag	Uur	Wind-rigting	Wind-kr.	Barom. bij 0°	Ther. F	Afwijk. d. temp.	Vochtigh.	Geregen	*Aanmerkingen.*
				mm					
4	8	nno.	2	767,48	61,7		0,86	0.9	Bewolkt.
	2	nno.	3	68,77	64,8	— 1.6	72	0.1	Id.
	10	n.	1	70,62	56,5		99	0	Id.
5	8	no.	1	71,56	60,8		78	0	Bijna helder.
	2	no.	2	70,80	63,7	— 3.1	70	0	Ligt bewolkt.
	10	no.	1	71,62	53,2		81	1.3	Helder.

PRIJZEN DER EFFECTEN.

AMSTERDAM 5 Sept. 1853.

OMSCHRIJVING.	volgens de Societ. tot nut des Obligatie-Handels. van	tot	gebl.
NEDERLAND.			
Werkel. Schuld. . . . . 2 1/2 pCt.	63 3/8	63 7/16	63 3/8
dito dito . . . . . . 3 „	76 9/16	76 3/4	76 3/4
dito dito . . . . . . 4 „	95 7/16	95 9/16	95 1/2
Amortisatie Sijndicaat 3 1/2 „	94 1/2		
Handel-Maats. contant . . .	129 3/4	130	
Oost-Ind. Leening . . 4 „	95 5/16	95 1/2	95 1/2
RUSLAND.			
Oblig. bij *Hope en Comp.* 5 pCt.	108 7/8	109	
Obligat. 1828 en 1829 5 „	108 1/8		
Certificat. 1831 & 1833 5 „	98		
Certificaten 1840 . . . 4 pCt.	93 1/2	93 3/4	93 3/4
Certificaten bij *Stieglitz* 4 „	99 1/2		
dito Adm. te Londen 4 1/2 „	100 1/2		
Certific. van Assign. . 6 „	75 1/2		
POLEN.			
Obligatien . . . . 4 pCt.	86 1/2	87	
SPANJE.			
Obligatien . . . . 1 „	23 1/8	23 1/4	23 1/4
dito . . . . „	47 1/4		
Binnenl. Schuld . . . . 3 „	43 5/16	43 3/8	43 3/8
Amortisabele	5 1/8	5 3/16	
Bewijzen Coupons	6 7/16	6 1/2	
OOSTENRIJK.			
Oblig. bij *Goll & C°.* 5 pCt.	87 1/8		
dito dito . . . . 4 „	71 1/8		
Oblig. Metaliek . . . . 5 pCt.	82 3/8	82 1/2	
dito dito N. . . . . . . 5 „	95 5/16	95 3/8	
dito dito La B. . . . . 5 „	95 5/16	95 3/8	
dito dito . . . . 2 1/2 „	42 11/16	42 3/4	
BELGIË.			
Certific bij *Rotschild* 2 1/2 „	52 13/16		
BRAZILIË.			
Geld. 1824, £ 100 . . 5 pCt.	96 1/8	96 1/4	
„ 1843 £ 200 . . 5 „	96 5/16		
PORTUGAL.			
Obligatiën . . . . 5 pCt.	40 1/4	40 5/16	40 5/16
„ Uitgestelde	18 1/4	18 1/4	
AMERIKA.			
Peru Geldleening 1853 4 1/2 „	81		
Ven. Obl. 6 pCt. nu 3 1/2 „	37	37 1/4	
Grenada, Oblig. . . . 2 3/4 pCt.	22 1/16	22 1/8	
Mexico, Obl. 1851 £ 100 3 „	25 1/2	26 1/4	
Noord-Amerik. Amst. Bank-act.	4 1/16		

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

KENNISGEVING.

De Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht doen te weten, dat door den Raad dier Gemeente in zijne vergadering van 28 Julij 1853 is vastgesteld de volgende VERORDENING, *houdende voorschriften ter voorkoming der gevaren van hondsdolheid.*

Art. 1. Het is verboden, op zoodanige tijden als door Burgemeester en Wethouders zal worden bepaald, op de straten, wegen of openbare plaatsen binnen de grenzen dezer Gemeente honden te laten loopen, anders dan aan lijnen vastgehouden of voorzien van een muilkorf, uit ijzer of koper vervaardigd, volkomen overeenkomende met het model, dat daarvan op het bureau van politie te bezigtigen is, en tevens voldoende en geschikt voor den hond, die er mede wordt voorzien.

Van het verbod, bij dit art. vermeld, zijn uitgezonderd herdershonden, wanneer zij met den herder bij eene kudde schapen, alsmede jagthonden, wanneer zij met den jager zich in het veld bevinden.

Art. 2. Indien het gevaar van hondsdolheid dit noodzakelijk doet achten, zullen Burgemeester en Wethouders tijdelijk het voorschrift omtrent de muilkorven ook toepasselijk kunnen maken op honden, welke aan lijnen worden vastgehouden.

Art. 3. Geen honden mogen worden vastgemaakt aan stoepen, hekken, leuningen of deuren van huizen, aan leuningen van bruggen, aan boomen, palen of andere voorwerpen op straten, wegen of openbare plaatsen.

Art. 4. Honden in gebouwen, inrigtingen of op andere afgesloten plaatsen, voor het publiek toegankelijk, zullen behoorlijk van muilkorven voorzien zijn, of zoo vastgemaakt of opgesloten, dat voor den binnentredende geen gevaar besta van gebeten te worden.

Art. 5. Alle honden, welke met of zonder geleide in strijd met de voorschriften, in de vorige artikelen bevat, worden gevonden, zullen door de beambten van politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen worden opgevangen, of, indien het opvangen ondoenlijk is, worden afgemaakt.

Art. 6. De opgevangen honden zullen in bewaring gehouden worden, gedurende vijf volle dagen, binnen welken tijd zij door de eigenaars of houders zullen kunnen teruggevraagd worden; zij zullen hun worden teruggegeven tegen betaling van *vijftig cent* voor elken dag der bewaring.

Na vijf dagen kunnen de opgevangen honden worden afgemaakt.

Art. 7. Honden, welke verdacht worden dol te zijn, worden niet aan de eigenaars of houders teruggeven op den voet, in het voorgaand artikel omschreven.

Deze kunnen alleen verkrijgen, dat deze dieren ten hunnen koste worden verpleegd, ter plaatse door Burgemeester en Wethouders aan te wijzen.

Art. 8. Alle honden of andere dieren, door een dollen of verdachten hond gebeten, zullen, wanneer zij op straten, wegen of openbare plaatsen gevonden worden, onmiddelijk door de beambten der politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen worden opgevangen, of bij ondoenlijkheid van dien, worden afgemaakt.

Wanneer zij opgevangen zijn, zullen zij ter plaatse, in het vorige artikel bedoeld, afzonderlijk worden opgesloten en verpleegd, ten koste van de eigenaars of houders.

Art. 9. De eigenaars of houders van honden of andere dieren, welke door een dollen of van dolheid verdachten hond gebeten zijn, zullen terstond daarvan aangifte doen aan de directie van politie.

Art. 10. Zij zullen ook die gebeten honden of andere dieren, op de eerste aanvrage, aan de beambten van politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te beëedigen personen, overgeven, ten einde daarmede gehandeld worde overeenkomstig den inhoud van art. 8.

Art. 11. De honden of andere dieren, in de vier voorgaande artikelen vermeld, zullen niet aan de eigenaars of houders worden teruggeven dan na opzettelijk onderzoek van een veearts en op schriftelijk bewijs, dat alle gevaar wordt geacht geweken te zijn.

Art. 12. Indien de eigenaars of houders de honden of andere dieren, waarvan in de artikelen 7, 8, 9, 10 en 11 gesproken wordt, niet ten hunnen koste doen verplegen, zullen deze honden of andere dieren dadelijk worden afgemaakt, of wel, wanneer dit nuttig wordt geoordeeld, gedurende eenigen tijd, ten koste der stad, worden verpleegd en daarna afgemaakt; doch in geen geval aan de eigenaars worden teruggegeven.

Art. 13. De honden, voor of onder voertuigen gespannen, zullen van geen muilkorf behoeven voorzien te zijn.

Art. 14. Het tergen, baldadig aanhitsen en mishandelen van honden is verboden.

Art. 15. De overtredingen van art. 1, 3, 4, 9, 10 en 14 van dit reglement, alsmede van de verordening, ingevolge art. 2 te maken, zullen gestraft worden met eene geldboete van *één* tot *twaalf gulden* en eene gevangenis van *één* tot *drie dagen*, te zamen of afzonderlijk.

Art. 16. Voor het geval niemand als eigenaar van eenen in het huisgezin te huis behoorenden hond is aan te wijzen, of een persoon, beneden de 16 jaren oud, als eigenaar of houder wordt opgegeven, zal het hoofd des huisgezins voor den eigenaar of houder van den hond worden gehouden.

Art. 17. Bij de invoering van dit reglement worden alle vroegere verordeningen betrekkelijk de politie op de honden afgeschaft.

Art. 18. Deze verordening treedt in werking op den veertienden dag na dien, waarop zij is afgekondigd.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van den Raad der stad Utrecht, den 28 Julij 1853.

De Burgemeester (*get.*) N. P. J. KIEN.
De Secretaris (*get.*) H. G. RÖMER.

Zijnde deze Verordening aan de Gedeputeerde Staten van Utrecht, volgens hun berigt van den 4/8 Augustus 1853, n°. 23, in afschrift medegedeeld.

En is hiervan afgekondiging geschied, waar het behoort, den 18. Augustus 1853.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
N. P. J. KIEN.
Ter ordonnantie van Dezelven,
H. G. RÖMER.

VERKORT VERSLAG van de Commissie van Rapporteurs van de 1 Kamer over de wet, regelende het toezigt, enz.

MEMORIE van beantwoording der Regering.

Uit het verslag der commissie van rapporteurs nopens het wetsontwerp tot regeling van het toezigt van den Staat op de onderscheidene kerkgenootschappen blijkt, dat verreweg de meeste leden van oordeel zijn geweest, dat de Grondwet het vaststellen eener wet tot regeling van het toezigt van den Staat op de onderscheidene kerkgenootschappen niet verbiedt. Zij achtten zoodanige wet dus niet strijdig met de letter der Grondwet. Doch onder deze leden waren er sommigen, die het regelen van dit onderwerp bij de wet met den geest der Grondwet minder vereenigbaar beschouwden. De overige leden meenden, dat het onderwerp door de Grondwet reeds geregeld is, en dat het dus met hare voorschriften niet overeengebragt kan worden, nieuwe regels bij de wet daaromtrent in te voeren.

Zonder daardoor geacht te willen worden de gedane voordragt in allen deele goed te keuren, heeft de meerderheid der leden de noodzakelijkheid dezer wet in de gegevene omstandigheden gereedelijk erkend. Vrij algemeen werd daarbij te kennen gegeven, dat men het ontstaan dier noodzakelijkheid betreurde. Van de andere zijde werd dezelve ontkend, en aan de voorstelling der gronden en omstandigheden, waarom die noodzakelijkheid van de zijde der meerderheid beweerd was, eene verklaring gegeven, waaruit veeleer het ongeoorloofde en ondoeltreffende der wet zou moeten worden afgeleid.

De meeste leden hebben zich onthouden van een stellig antwoord te geven op de vraag of de wet van Germinal Xde jaar nog als verbindbaar kan worden beschouwd. Door de overigen werd die vraag deels toestemmend, deels ontkennend beantwoord. Doch vrij algemeen heeft men geoordeeld dat eene opzettelijke afschaffing dier wet allezins wenschelijk moet worden geacht.

De beoordeeling der voorgedragen wet en hare toetsing aan de Grondwet en aan het algemeen belang heeft tot uitvoerige en zeer uiteenloopende beschouwingen geleid. Een groot aantal leden achtte de voordragt niet ongrondwettig en keurde haar in de gegevene omstandigheden strookende met het algemeen belang. Vele andere leden hebben een ongunstig oordeel uitgedrukt. Aan die zijde werd het wets-ontwerp of als strijdig met de Grondwet, of als onvolledig, of als uit overdrijving geboren, of als doelloos afgekeurd.

Als bijzondere punten zijn ter sprake gekomen, 1°. de afwezigheid van den Minister, belast met de zaken der roomsch katholijke eeredienst, ter gelegenheid der behandeling door de Staten-Generaal van een wets-ontwerp, waarbij de belangen van het kerkgenootschap, tot hetwelk die Minister behoort, zoo naauw betrokken zijn. Eenige leden konden de uitdrukking van hunne bevreemding deswege niet terughouden.

Ten tweede is betrekkelijk tot den strijd, welke bij de beraadslagingen over de voordragt in de Tweede Kamer is gevoerd over de schorsing van het concordaat van 1827 aan de eene zijde beweerd, dat die schorsing bij conventie in 1841 heeft plaats gehad, aan de andere, dat gemeld concordaat nog wettig bestaat, zoolang de wet van Germinal niet is afgeschaft. Men wenschte daarom mededeeling der nota's van 18 en 19 Oct. 1841, tusschen het Nederlandsche Gouvernement en den Pauselijken Internuntius te 's Hage gewisseld.

De kwalificatie in art. 1 van kerkgenootschappelijke *bepalingen, welke de medewerking van het staatsgezag vereischen*, vinden onderscheidene leden te onduidelijk en bij uitstek rekbaar. Anderen begeerden te weten, welke de bedoeling is der woorden in de 2e al. *de bepalingen, betreffende de inrigting en het bestuur.*

Tegen artikel 5 zijn door eenige leden verschillende bezwaren aangevoerd. Het werd strijdig met de Grondwet en met de 1e al. van art. 1 dezer wet, duister van redactie, tot willekeur leidende, onnoodig, gevaarlijk in de toepassing, en met de waardigheid der Regering onvereenigbaar geacht. De retroactiviteit in het artikel gelegen was bij de discussie in de andere Kamer wel tegengesproken, en min of meer opgehelderd, doch niet weggenomen. Men achtte haar strijdig met alle beginselen van regt en wetgeving. Men vreesde dat dit artikel zonder eenig nut veel aanstoot en ergernis geven en ten slotte niemand bevredigen zal.

Dergelijke bezwaren werden door vele leden niet gedeeld.

In de memorie van beantwoording der regering wordt gezegd, dat de Grondwet in het VI. hoofdstuk nergens spreekt van de regeling der kerkgenootschappen; zij moest dit ook niet doen; het denkbeeld van *genootschap* sluit van zelf in zich inwendige regeling, maar alle artikelen der Grondwet ademen den geest, om die inwendige regeling en de uitwerking er van onschadelijk te maken, om eene wakende en beschermende hand over de kerkgenootschappen uit te strekken, waardoor het staatsgezag bij magte blijft om stoornis van rust en orde te voorkomen.

Hoe kan men den geest der Grondwet in strijd met dat staatstoezigt oordeelen, als men zelfs de belijdenis van godsdienstige meeningen onderworpen vindt aan de bescherming der maatschappij door de strafwet (art. 164), en strafwetten steeds ten doel hebben om door voorbehoedende bepalingen onrust in de maatschappij te voorkomen en de overtreding dier bepalingen, zoowel als de onmiddelijke krenking der maatschappij en hare leden door straffen te onderdrukken?

Hoe kan men zich denken eene bescherming, welke ook, zonder grenzen, zelfs zonder bekendheid met den toestand van hem, die beschermd moet worden (art. 165)?

En wanneer wij in art. 167 der Grondwet lezen, dat zelfs het hoofddoel der kerkgenootschappen, de openbare godsdienstoefening, alleen wordt toegelaten behoudens maatregelen, welke uit hunnen aard van preventieven aard moeten wezen, waartoe de medewerking der wetgevende magt kan noodig zijn, dan zal men toch wel niet met eenig regt meer kunnen beweren, dat het geheele onderwerp door de Grondwet zelve is geregeld, noch dat alleen repressive maatregelen kunnen worden voorgedragen.

Ziet men nu daarenboven art. 169 der Grondwet in, dan zal elk onbevooroordeelde overtuigd moeten zijn dat daar gewezen wordt op wetten, welke perken stellen aan de vrijheid en zelfstandigheid, in beginsel eigen aan alle genootschappen, maar in uitwerking en ontwikkeling onderworpen aan het belang en de rust van den Staat, waarin zij zich bewegen.

Alles ademt in de Grondwet, tot zelfs art. 170, dat in bepaalde gevallen bij uitzondering voorbehoedende maatregelen afwijst, wettelijke voorziening.

Wat de noodzakelijkheid eener wet aangaat, deze is altijd betrekkelijk.

Ook de Regering betreurt het dat deze wets-voordragt onder de tegenwoordige omstandigheden plaats heeft; zij meent echter dat het reeds meermalen gebleken is, dat de grenzen, binnen welke de kerkgenootschappen zich vrij kunnen bewegen, niet waren afgebakend, immers twijfelachtig gemaakt waren en meer bepaald het toezigt van den Staat door sommigen te ver werd uitgestrekt, door anderen te zeer werd beperkt, zoodat er in de daad hooge noodzakelijkheid bestaat om aan deze onzekerheid een einde te maken.

Indien door deze wets-voordragt hieraan wordt voldaan, dan is zij niet alleen geoorloofd en doeltreffend, maar in de daad behoefte; en mogten allen met welwillendheid en beleid eenmaal tot hare uitvoering medewerken, dan zal het blijken, dat zij veel meer aller regten en vrijheden waarborgt, dan belemmert.

Omtrent de wet van Germinal jaar X treedt de memorie in een betoog, om de regtsgeldigheid te bewijzen, vooral in Limburg en Staats-Vlaanderen.

Ten aanzien van de voordragt in verband met Grondwet en algemeen belang, ontwikkelt zich de discussie op een ruim veld.

De Regering wenschte haar terug te brengen tot de wets-voordragt, welke erkent vrije organisatie als beginsel, kennisgeving, uitwerking niet buiten het genootschap, 's Konings regt, in het belang der openbare orde, tot toelating van vreemdelingen tot kerkelijke bedieningen en ter beoordeeling van de geschiktheid van sommige vestigingsplaatsen of zetels, handhaving van art. 167 der Grondwet en waarborg tegen onderlinge stoornis.

Dat zulke voorzieningen niet als strijdig met de Grondwet kunnen worden beschouwd, is reeds aangetoond; dat zij niet alles omvatten wat tot de stoffelijke belangen der kerkgenootschappen betrekking kan hebben of waardoor aanraking tusschen den Staat en eenig kerkgenootschap bestaan kan, erkent de Regering gaarne, maar dit was ook haar doel niet.

Haar doel was alleen, om zoodanige lijnen te trekken, welke, gegrond in den aard der zaak, in de grondwet en in het regt van den staat om voor de openbare rust te waken, aan de eene zijde alle mogelijke vrijheid lieten en aan de andere zijde de overdrijving der vrijheid, welke tot wanorde en verdrukking leidt, te keer gaan. De Regering verwacht zeker niet, dat zij dus doende allen zal hebben bevredigd, maar zij heeft gedaan, wat eene krachtige regering behoort te doen; zij heeft zich op een onafhankelijk standpunt geplaatst, overdrevene vorderingen, van welke zijde zij ook kwamen, afgewezen, billijke toegestaan, maar nooit uit het oog verloren hare eerste roeping: handhaving van een wakend en beschermend gezag over alle kerkgenootschappen.

Leenen de Kamers haren bijstand om zoodanig gezag te ondersteunen en te bevestigen, dan zal alle overdrijving daarop afstuiten en het algemeen belang zijn bevorderd.

Wat de beide afzonderlijke punten betreft, door de kamer ter sprake gebragt, wil de Regering alleen opmerken, dat naar het oordeel der Regering, de Ministers voor de Eeredienstien niet zijn de natuurlijke verdedigers van de onderhavige wets-voordragt, maar dat zij integendeel, als behartigende beide de belangen van tegen elkander overstaande gezindheden, daaraan zooveel mogelijk vreemd moeten blijven. Een dier Ministers toch behartigt zoowel de belangen der Protestantsche Christenen als die der Israëlieten. De andere, die der Roomsch-katholijken en der zoogenaamde Jansenisten: of Roomsch-katholijken der Clerezy.

Wat betreft de tweede opmerking, betreffende het concordaat, dit onderzoek zou alleen te pas komen, indien de voordragt der Regering werd afgekeurd, en nu kan men niet wel van haar vorderen, dat zij in die hypothese zich in alle die moeijelijkheden, die dan zouden ontstaan, verdiepe.

Art. 1 acht de regering zeer duidelijk; intusschen zijn geene uitdrukkingen denkbaar, of men kan er twijfel uit afleiden.

De *eerste* zinsnede erkent het beginsel, dat de eigenaardigheid van elk genootschap is eigene inrigting of organisatie; maar die eigenaardigheid kan nooit zoo ver gaan dat zij in losbandigheid ontaardt, en daardoor inbreuk maakt op de regten van anderen.

De *tweede* en *derde* zinsneden zijn niet in strijd met het beginsel vooropgesteld, maar zij geven alleen daaraan die rigting, zonder welke het beginsel subversif van de maatschappij, waarin het genootschap als zedelijk persoon moet leven, zoude zijn.

Wat men door inrigting en bestuur verstaat, kan ook niet onduidelijk zijn, indien men slechts nagaat hoe een genootschap zich als zedelijk persoon vertoont; zijn er gemeenten die zich als zoodanig niet voordoen, die missen de eigenaardigheid van een genootschap, die noch inrigting noch bestuur hebben, en als zedelijk persoon niet naar buiten werken, — welnu, zij kunnen niets mededeelen, omdat zij niets hebben om mede te deelen.

De derde zinsnede van het artikel laat, vooral na hetgeen daaromtrent is voorgevallen, geen twijfel meer over. De strekking is deze, dat in de vrije eigene regeling bepalingen konden worden gemaakt, waarbij de medewerking van het wereldlijk gezag uit den aard der zaak noodzakelijk is, en dat op dergelijk eigenmagtig voorschrift die medewerking niet wordt verleend, zoolang op die van het regt van organisatie in eigen boezem afwijkende bepaling geene goedkeuring is verkregen.

Art. 5 bevat in de eerste zinsnede een erkend en onomstootbaar beginsel, dat de Koning zeker bedrijf, op eene buiten Zijne medewerking aangekondigde plaats, uit hoofde van de ongeschiktheid dier plaats, in het belang der openbare orde kan te keer gaan.

Dit beginsel, waarvan men zoo vele sporen in onze wetgeving vindt, gaat zoo ver, dat zelfs onteigening uit dien hoofde kan plaats hebben.

Hier in dit onderwerp, waar de Grondwet het genot van bescherming toezegt, is het boven alle bedenking verheven, dat de beschermer moet kunnen afkeuren de plaatsen, waar hij die bescherming niet, of niet behoorlijk, of alleen met te groote opofferingen zoude kunnen verleenen.

Wel verre dat het voorschrift van dit artikel ongrondwettig, achteruitwerkend of met de waardigheid der Regering strijdig zoude zijn, ligt het geheel in den zin der Grondwet, kan het geene toepassing vinden, dan nadat het kerkgenootschap zich verklaard heeft, en bevestigt het de kracht en waardigheid van het uitvoerend gezag dat bij den Koning berust.

Utrecht, bij L. E. BOSCH en Comp.

[illegible] de zoodanigheid ernstig wel aan [illegible], doch [illegible] bedenkelijk.

[illegible] de Regering lezen het dat deze wets-voordracht [illegible] te merkwaardige plaats heeft; [illegible] wat zij [illegible] ingewikkeld is, dat [illegible] welke de Kerkgenootschappen zich [illegible] wegen afgebakend, immers [illegible] [illegible] meer bepaald het [illegible] van [illegible] [illegible] te voordeel aangetoond, door andere [illegible], zoodat er in de daad lange [illegible] [illegible] dan deze onduidelijk een [illegible] [illegible].

[illegible] Pinaker wordt verklaard, dat [illegible] niet [illegible] doeltreffend; maar in [illegible] beschouwd; en mogten zij [illegible] verwijderd [illegible] [illegible] zijn, dan zal het blijken, dat zij veel meer [illegible] en vrijheid [illegible], dan bekommert.

[illegible] als wat [illegible] Grondwet jaar X [illegible] [illegible] te bewijzen [illegible] [illegible].

[illegible] wordt [illegible] in verband met [illegible] [illegible] ontwikkelt zich de discussie op een [illegible].

[illegible] haar terug te brengen tot de wets-[illegible] organisatie [illegible] kerk-[illegible] heeft het [illegible].

[illegible] stelligste [illegible] van [illegible] [illegible] art. 167 [illegible].

[illegible] met de [illegible] [illegible] [illegible] of waardoor [illegible] [illegible] enig kerkgenootschap be-[illegible] de Regering maatre, maar dit was een [illegible] niet.

[illegible] was [illegible], om [illegible] te maken, [illegible] in de grondwet en [illegible] wakten, [illegible] wijzen en aan de [illegible] [illegible] vrijheid, [illegible] [illegible] De Regering verwacht [illegible] bevredigd, [illegible]

[illegible] het algemeen [illegible] bevorderd.

[illegible] door de kamer [illegible] afzonderlijke [illegible] opmerken, dat [illegible] de Ministers van de [illegible]

[illegible] vreemd moeten [illegible] de belan-[illegible] Israëlieten, [illegible] en der [illegible] [illegible] of Roomsch-Katholijken der Clerezy.

Wat betreft de tweede opmerking, betreffende het [illegible], dit [illegible] enkel zou kunnen, [illegible] [illegible] Regering, werd [illegible], en nu kan [illegible] dat zij in die hypothese zich [illegible] [illegible] zouden [illegible], verdiepte.

[illegible] dadelijk; [illegible] zijn geene [illegible], of men kan er [illegible] [illegible] het beginsel, dat de eigenaar-[illegible] [illegible] eigenaardigheid kan [illegible] [illegible] ontaardt, [illegible] daardoor [illegible] [illegible].

De [illegible] zijn niet in strijd met [illegible] [illegible], maar zij geven alleen daaraan die [illegible], zonder welke het beginsel [illegible] van de [illegible] [illegible] [illegible] persoon [illegible], [illegible] zijn.

Wat [illegible] inrigting en [illegible], kan [illegible] [illegible] zijn, [illegible] slechts [illegible] hoe een [illegible] zich als zedelijk persoon vertoont; zijn er [illegible] [illegible] [illegible] die missen de [illegible] een genootschap, die [illegible] inrigting [illegible] hebben, en als zedelijk persoon niet [illegible] [illegible], zij [illegible] meêdeelen, omdat [illegible] [illegible] te doen.

[illegible] van het artikel [illegible] [illegible] is voorgevallen, geen [illegible] [illegible] de [illegible] eigene [illegible] worden genaamd, waarbij [illegible] van het [illegible] den [illegible] [illegible] en dat op dergelijk [illegible] [illegible] niet wordt verleend, [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] is verkregen.

[illegible] [illegible] zouden zijn, [illegible] [illegible] de Grondwet het groot [illegible] de [illegible] alle behandeling verleend [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gewenscht.

Wat verder [illegible] van de [illegible] [illegible] of met de [illegible] [illegible] [illegible] het zou [illegible] [illegible] [illegible] Koning [illegible] dat hij den

[illegible] TWEEDE [illegible] [illegible] van Regeringsvoorstellen, ingediend [illegible]

MEMORIE [illegible] Regering.

Uit het [illegible] van [illegible] [illegible] [illegible] dat het [illegible] [illegible] kerkgenootschappen blijkt, [illegible] geen [illegible] zijn geweest, dat [illegible] het [illegible] [illegible] den Staat op [illegible] [illegible] Zij [illegible] [illegible] aan de letter der Grondwet. [illegible] [illegible] bij [illegible] [illegible] verzenigbaar [illegible] [illegible] dat het [illegible] door de Grondwet reeds [illegible] is, en [illegible] [illegible] [illegible] kan worden, nieuwe regels [illegible] [illegible] in [illegible].

[illegible] worde [illegible] [illegible] in [illegible] [illegible] werd. Vrij [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible] voorstellingen [illegible] fleming [illegible] [illegible] [illegible] Een groot aantal leden [illegible] en [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] werd het [illegible] [illegible] [illegible] of als [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] de [illegible] [illegible] van de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] in de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gesteld.

[illegible] in art. 1 van kerkgenootschappelijke [illegible], [illegible] om het [illegible] [illegible] [illegible] onderscheidene leden te onduidelijk en bij uitstek rekbaar. Anderen [illegible] te weten, welke de beteekenis [illegible] worden in de 2e al. de [illegible], [illegible] de [illegible] [illegible].

Tegen artikel 3 zijn door eenige leden verschillende bezwaren aangevoerd. Het werd strijdig met de Grondwet en [illegible] de 1e al. van art. 1 daar wet, [illegible] [illegible] tot willekeur leidende, [illegible] [illegible] in de toepassing, en met de waardigheid der Regering onvereenigbaar geacht. De redenen [illegible] in dit artikel [illegible] bij de discussie in de andere Kamer [illegible], en min of meer opgehelderd, doch niet weggenomen. Men achtte haar strijdig met alle begrippen van [illegible] en [illegible]. Men vreesde dat dit artikel zonder [illegible] [illegible] en ergernis geven en tot [illegible] niemand bevredigen zal.

Dergelijke bezwaren werden door vele leden niet gedeeld.

In de memorie van beantwoording der regering wordt gezegd, dat de Grondwet in het VIe hoofdstuk [illegible] [illegible] van de regeling der kerkgenootschappen; zij moest dus ook [illegible] [illegible] [illegible] genootschap [illegible] van zelf in zich inwendige regeling, maar alle artikelen der Grondwet [illegible] den geest, om die inwendige regeling, en de [illegible] er van onaf[illegible] te maken, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] bij magte blijft een [illegible] van [illegible].

Hoe kan men den geest der Grondwet in strijd met [illegible] [illegible], als men [illegible] de [illegible] van [illegible] [illegible] [illegible] van de [illegible] der [illegible] [illegible] (art. 164), [illegible] steeds [illegible] door [illegible] [illegible] [illegible] en de [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] daar [illegible] te onderdrukken?

[illegible] [illegible] eene beschouwing, welke [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] worden (art. 165)?

En [illegible] in art. 167 der Grondwet lezen, dat zelfs het hoofdbestuur der kerkgenootschappen, [illegible] godsdienstoefening, alleen wordt [illegible] [illegible] maatregelen, welke [illegible] [illegible] [illegible] moeten wezen, waartoe de medewerking der wetgevende magt [illegible] nodig zijn, dan [illegible] toch wel niet [illegible] [illegible] [illegible] door de Grondwet zelve is [illegible] [illegible] kunnen worden [illegible] [illegible]

Ziet men nu daarboven [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] gewezen wordt op [illegible] [illegible] [illegible] vrijheid en zelfstandigheid, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] worpen aan het belang [illegible] van den Staat, waarin zij zich bewegen.

Alles [illegible] in de Grondwet, tot zelfs art. 170, dat in [illegible] [illegible] bij uitoefening [illegible]

A [illegible]

De Burgemeester en Wethouders der Stad Utrecht [illegible], dat door [illegible] [illegible] vergadering van [illegible] [illegible] [illegible]:

VERORDENING [illegible] [illegible]

Art. 1. Het is verboden, [illegible] door Burgemeester en Wethouders [illegible] de [illegible] wegen of [illegible] [illegible] binnen deze Gemeente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] koper [illegible] [illegible] met het [illegible] [illegible] van politie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] zonder die [illegible].

Van het [illegible] dit verbod [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Art. 2. Indien het gevaar [illegible] [illegible] dadelijk [illegible] het voorschrift [illegible] [illegible] [illegible] kunnen [illegible] [illegible] worden [illegible].

Art. 3. [illegible] [illegible] [illegible] of [illegible] [illegible] [illegible] verwezen [illegible].

Art. 4. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] van [illegible] [illegible] [illegible] of [illegible], dat [illegible] [illegible] [illegible] gesteld [illegible].

Art. 5. Alle honden, welke [illegible] [illegible] strijd met de voorschriften [illegible] [illegible] [illegible], worden gevonden, zullen [illegible] [illegible] politie [illegible] daartoe door het Bestuur [illegible] [illegible] te bedelijken personen worden [illegible] [illegible] het opvangen [illegible] [illegible].

Art. 6. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] kan [illegible] door de eigenaars of [illegible] [illegible] [illegible] zullen [illegible] [illegible] van [illegible] betaling van [illegible] cent voor [illegible] dag der bewaring [illegible].

Na vijf dagen kunnen de opgevangen honden [illegible] afgemaakt.

Art. 7. Honden, welke [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] den voet, in [illegible] [illegible] [illegible].

Deze kunnen alleen verkregen, [illegible] [illegible] ten hunnen koste worden verpleegd, ter plaatse door Burgemeester en Wethouders aan te wijzen.

Art. 8. Alle honden of andere dieren [illegible] [illegible] of verdachten hond gebeten, zullen [illegible] op straten, wegen of openbare plaatsen [illegible] worden, onmiddellijk door de [illegible] [illegible] [illegible] personen [illegible] of bij onduidelijkheid van dien, worden afgemaakt.

Wanneer [illegible] [illegible] [illegible] het vorige artikel [illegible] [illegible] [illegible] ten en verpleegd, ten koste van de eigenaars of houders.

Art. 9. De eigenaars of houders van honden of andere dieren, welke door een dollen of van dolheid verdachten hond gebeten zijn, zullen terstond daarvan aangifte doen aan de directie van politie.

Art. 10. Zij zullen ook die gebeten honden of andere dieren, op de eerste aanvrage, aan de beambten van politie of andere daartoe door den Burgemeester aan te stellen en te bedelijken personen, overgeven, ten einde daarmede gehandeld worde overeenkomstig den inhoud van art. 8.

Art. 11. De honden of andere dieren, in de vier voorgaande artikelen vermeld, zullen niet aan de eigenaars of houders worden teruggegeven dan na verloop [illegible] van een [illegible] of op schriftelijke [illegible] dat alle gevaar wordt geacht geweken te zijn.

Art. 12. Indien [illegible] [illegible] de honden of andere dieren, [illegible] in de artikelen 7, 8, 9, 10 en 11 [illegible] wordt, niet ten hunnen koste door [illegible], [illegible] deze honden of andere dieren dadelijk worden [illegible] of wel, wanneer dit [illegible] wordt geoordeeld, [illegible] [illegible] ten koste der [illegible] worden verpleegd en [illegible]; doch in geen geval aan de eigenaars worden [illegible].

Art. 13. [illegible] voor of onder [illegible] [illegible] gespannen, zullen [illegible] [illegible] [illegible] te zijn.

Art. 14. Het [illegible] [illegible] en [illegible] van [illegible] [illegible].

Art. 15. [illegible] [illegible], 9, 10 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] volgende [illegible] te [illegible] [illegible] boete van één tot [illegible] [illegible] tot drie dagen, te zamen [illegible].

Art. 16. Voor het [illegible] [illegible] [illegible] in het huisgezin te [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] een persoon, [illegible] de [illegible] [illegible] als eigenaar [illegible] wordt opgegeven, zal het hoofd des huisgezins voor [illegible] of houder van den hond worden gehouden.

[illegible] Bij de invoering van [illegible] [illegible] worden alle [illegible] verordeningen betrekkelijk de politie op de honden [illegible].

Art. [illegible] verordening treedt in werking op den [illegible] [illegible], waarop zij is afgekondigd.

Aldus [illegible] in de openbare vergadering van den Raad der [illegible] [illegible], den 30 Julij 1855.

De [illegible] (get.) M. P. J. KIEN.

De [illegible] (get.) H. G. RÖMER.

Zijnde deze Verordening [illegible] van de Gedeputeerde Staten van Utrecht, volgens [illegible] van den 9/6 Augustus 1855, nº. 25, in [illegible] [illegible].

En is hiervan afgekondigd [illegible] [illegible] [illegible] het [illegible], den 18. Augustus 1855.

Burgemeester en [illegible] [illegible],

N. P. [illegible]

Ter ordonnantie

H. G. R[illegible]